

«Говорит и показывает!», как в полной мере раскрывающего новый образ музея и семантику логотипа. Разработанный логотип (рисунки 1) отражает эпоху зарождения авангарда в Витебске через образ рупора и активные диагонали. Знак включает в себя черты типографического модерна. В проекте используется такое актуальное направление в графическом дизайне как динамическая айдентика. Это позволяет объемно раскрыть тему современного искусства и обозначить виды деятельности УК «Музей» Витебский центр современного искусства.

Рисунок 1 – Знак УК «Музей» Витебский центр современного искусства»

©ПДУ

ГІСТОРЫЯ ПАЎСЯДЗЁННАСЦІ НАСЕЛЬНІЦТВА ЖАСНЯНСКАЙ ГМІНЫ Ў 1921 – 1939 ГГ.

А.М. ІЗЕРГІНА, Е.В. СУМКО

The article considers the religious policy of Poland during the interwar period 1921-1939. The author depicts the confessional structure of the population of the Gmina through the analysis of the relations between the representatives of different confessions

Ключавыя словы: рэлігійная палітыка, “этнічныя міфы”, II Рэч Паспалітая

Жаснянская гміна была самай маленькай адміністрацыйнай адзінкай II Рэчы Паспалітай. У 1921 годзе колькасць насельніцтва складала 6 020 чалавек, у 1932 годзе – 7 263 чалавекі. Адна з прычын павелічэння колькасці жыхароў Жаснянскай гміны ў даследуемы перыяд абумоўлена паляпшэннем санітарна-гігіенічнага стану і медыцынскага абслугоўвання насельніцтва. Аднак эканамічная незабяспечанасць мясцовага насельніцтва станавілася абмежаваннем для звароту за кваліфікаванай медыцынскай дапамогай, таму для папярэджвання і лячэння захворванняў мясцовае насельніцтва аддавала перавагу народным сродкам медыцыны.

У кола пытанняў органаў кіравання ўваходзілі асноўныя праблемы жыцця мясцовага насельніцтва: пабудова школ, справы ваеннага прызыву, выплата падаткаў і інш. Выбраныя з мясцовага насельніцтва прадстаўнікі гміннага кіравання – гмінная рада, солтысы – лепш валодалі інфармацыяй пра становішча жыхароў. Дзейнасць сістэмы паліцыі была накіравана на захаванне парадку на тэрыторыі падначаленых паліцэйскім адміністрацыйных адзінак. З другой паловы 1920 гадоў замацоўвалася мадэль супрацоўніцтва і дапамогі мясцовым органам кіравання з боку паліцэйскіх, што прывяло да павелічэння функцый апошніх.

Асноўным заняткам насельніцтва Жаснянскай гміны была праца на зямлі. У выніку праведзеных дзяржавай аграрных пераўтварэнняў на працягу даследуемага перыяду былі павялічыны зямельныя надзелы насельніцтва. Рост даходаў адбываўся за кошт павелічэння колькасці ворыўных тэрыторый, а не якасці іх апрацоўкі. З правядзеннем аграрнай рэформы было звязана з’яўленне на тэрыторыі Жаснянскай гміны асаднікаў, якія разглядаліся польскай уладай як сацыяльная апора на далучаных тэрыторыях. Узаемаадносіны паміж мясцовым насельніцтвам і былымі жаўнерамі характарызуваліся адсутнасцю канфліктаў.

Прамысловыя прадпрыемствы на тэрыторыі Жаснянскай гміны былі дробнымі, забяспечвалі асноўныя патрабаванні мясцовага насельніцтва ў прадуктах харчавання, прыладах працы і былі заснаваны на пераапрацоўцы мясцовай сыравіны і моцна залежылі ад сельскай гаспадаркі. З’яўленне новых тэхнічных абсталяванняў было звязана з правядзеннем аграрных рэформ. Гандаль з’яўляўся дадатковым пунктам даходаў насельніцтва Жаснянскай гміны, быў заснаваны на продажы тавараў сельскай гаспадаркі і рамеснай вытворчасці.

Развіццё школьнай справы на тэрыторыі Жаснянскай гміны праходзіла этапы, якія былі характэрны для далучаных тэрыторый Заходняй Беларусі ў межах адукацыйнай палітыкі ўлад II Рэчы Паспалітай. Галоўнай перашкодай арганізацыі вучэбнага працэсу была эканамічная незабяспечанасць як гміннага кіраўніцтва, галоўным абавязкам якога была арганізацыя і кантроль дзейнасці школ, так і самога мясцовага насельніцтва.

Захад з боку краіны па паляпшэнню эканамічнага, сацыяльнага становішча насельніцтва не маглі за кароткі прамежак часу змяніць грамадства, неабходна ўлічваць, што сфарміраваныя стагоддзямі традыцыі і лад жыцця насельніцтва былі вырашальнымі. Насельніцтва Жаснянскай гміны

з'яўлялася традыцыйным і адпаведна ў светапоглядзе, дзеяннях перавага аддавалася перанятаму ад папярэдніх пакаленняў вопыту як у галіне сельскай гаспадаркі, так і ўзаемаадносін паміж людзьмі. У аснове сацыяльных узаемаадносін людзей, незалежна ад разнастайных культурных звычаяў і традыцый, закладзена ўніверсальная псіхалагічная альтэрнатыва “свой – чужы”.

©БГАМ

СПЕЦИФИКА ТЕМАТИЧЕСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ХОРЕО-СИМФОНИЧЕСКОЙ ЦИКЛИАДЫ «БЕАТРИЧЕ» Б. ТИЩЕНКО

В.Ю. МАКАРЕВИЧ, Н.О. АРУТЮНОВА

The research is dedicated to the choreo-symphonic cycliade «Beatrice» – the apical work of the contemporary Russian composer Boris Tishchenko. The purpose of the research is determining the specificity of the cycliade's thematic organization. In the work the essential features of compositional and dramaturgic formation of «Beatrice» are defined, the principal elements of the thematic organization, their relations system and their role in making «Beatrice» a compositional and dramaturgic integrity are identified

Ключевые слова: тематизм, музыкальная драматургия, лейтмотив, лейттема, производный тематизм

Творчество Бориса Ивановича Тищенко, одного из крупнейших российских симфонистов второй половины XX – начала XXI веков – уникальное явление в современном музыкальном искусстве. Наследие Тищенко включает многочисленные сочинения разных жанров, многие из которых освещались исследователями в контексте актуальных вопросов формообразования и драматургии, жанрового генезиса и специфики тематизма. Однако большинство сочинений последних двух десятилетий жизни Тищенко остаются в тени исследовательского внимания и, несомненно, нуждаются в пристальном изучении и научном осмыслении.

Творчество Тищенко венчает грандиозная хорео-симфоническая циклиада «Беатриче». Автор обратился к одному из величайших творений в истории мировой литературы – «Божественной комедии» Данте Алигьери. Стремясь воплотить в своём сочинении нравственные и философские идеи Данте, запечатлеть развернутый сюжет поэмы, композитор создал масштабное музыкально-сценическое полотно, которое стало итогом его творческого пути.

Хорео-симфоническая циклиада явилась результатом интенсивных поисков композитора в области жанрообразования, что во многом определило специфику музыкальной драматургии и формообразования «Беатриче».

Взгляд на сложную и многоуровневую систему тематической организации циклиады позволяет выявить особенности композиционного и образно-драматургического строения «Беатриче», специфику трактовки композитором образов, идей, которые заложены в «Божественной комедии» Данте.

Тематическая организация «Беатриче» – многоэлементная система, в которой тематический «каркас» составляют лейттемы и лейтмотивы (лейтмотив Первой Данте-симфонии, лейтмотив Божественного правосудия, лейттема Ада, лейттемы Данте, Беатриче, Вергилия, лейттема города Дита, лейттематизм Ангельских песнопений). Данный «каркас» «оплотняют» многочисленные сквозные, производные и интонационно родственные темы. В драматургии циклиады эти элементы выполняют следующие важные функции: лейттемы и лейтмотивы – функцию сквозного развития ключевых образов; сквозные темы – функцию маркирования образной общности различных персонажей или ситуаций, единства их смысловой трактовки композитором; производные и интонационно родственные темы – функцию выявления логически обусловленных смысловых связей между различными образами циклиады.

В широчайшем круге многообразных тем циклиады выделяются лейттема Беатриче – «заглавная» тема сочинения – и лейттема Данте. Профиль их тематического развития отражает логику драматургического развития циклиады в целом: лейттемы проходят этапы становления, драматизации, «омрачения» и, наконец, достигают наивысшего «просветления».

В композиционном строении «Беатриче» элементы тематической системы выполняют функции создания ярких тематических арок, объединяя части циклиады, способствуют тематической концентрированности и интонационной целостности музыкального полотна.

Хорео-симфоническая циклиада «Беатриче» Б. Тищенко, в которой запечатлелся взгляд композитора на извечные философские вопросы бытия и отразились актуальные тенденции современного композиторского творчества, по праву вошла в ряд наиболее ярких и масштабных музыкальных произведений рубежа XX–XXI веков.